

Rigsdagstidende.

1852. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 32.

Fjerde Session.

12te Møde.

Torsdagen d. 28. October.

(Forts.)

Indenrigsministeren (forts.): Jeg har derimod i mit Foredrag meget bestemt anført de to Grunde, hvorfor Ministeriet ikke i dette Dieblifturde gaae ind paa Forslaget, men deri er Stemmningen ikke omtalt med et eneste Ord. Jeg skal endnu, i Anledning af de Bemærkninger, som ere fremkomne fra Rigsdagsmanden for Holbek Amts 5te Valgkreds (Christensen), erindre, at Berettigelsen af en saadan Sammenstilling med Ddsherreds Hartkorn ikke er gjen-dreven ved hans Uttringer. Jeg veed meget vel, at Hartkornet i Ddsherred er meget usikkert, at der er Noget, der staaer for hviit, og Noget, der staaer for lavt; men, naar man lægger Gjennemsnitsprisen af Kjøbesummerne for alt Hartkornet, som jo nærmer sig 3,000 Lønder, til Grund, saa vil der dog omtrent blive det samme Sammenligningsfundament. Den ærede Rigsdagsmand er af en anden Mening; jeg skjønner ikke, at han har Ret. Det er imidlertid et mindre vigtigt Punct, som jeg derfor ikke skal opholde mig længere ved, men kun bemærke, at jeg har troet at kunne benytte denne Sammenstilling, skjøndt jeg vidste, at der var megen Forskjel mellem de enkelte Hartkornsansættelser paa Ddsherreds Gods.

Eschering: Jeg er i nogen Forlegenhed, naar jeg nu skal tage Ordet efter den temmelig snevre Begrænsning, der, som vi efterhaanden lære at kjende, bestaaer for Ordets Frihed heri Forsamlingen. Jeg havde troet, at Undergivnes Vidnesbyrd for en of-sentlig installeret Embedsmand ikke kunde være en Gjenstand, som kunde være udelukket fra Omtale i denne Forsamling. Jeg skal være saa forfægtig, som jeg som en ærlig og oprigtig Mand kan være; skulde jeg ved at udtale

min aabne Mening komme til at gaae udenfor det, der nu er stillet som begrænsende Regel, saa beklager jeg det for den fælles Nytte, vi skulde have af disse Forhandlinger.

Man har her bragt paa Bane — og det er vist ikke uvigtigt — hvilken Betydning vi skulde tillægge Ministeriets Stilling ligeoverfor denne Lov, og jeg skal i den Henseende nærmest slutte mig til, hvad det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Lehmann) nys sagde, som ikke ligger meget fjernt fra det af Medlemmet for Maribo Amts 4de Valgkreds (Monrad) tidligere Udtalte.

Jeg troer, at vi ved rask, simpelt og uden Omsvøb at behandle denne Sag skulde komme til at vise, hvilken vor Mening er om den, og hvorledes Stemmningen er med Hensyn til den Deel af Sagen, hvorved den ærede Minister har omtalt „Stemmningen“. Vi kom naturligtvis ikke til at ønske en Lov af denne Art sat igjennem, naar vi ikke antog, at de Betingelser, hvorunder Bondebefolkningen for Diebliftet befinder sig, vare ugunstige. Naar den ærede Minister siger: den Stemmning, som leder os, det er Stemmningen om, hvorvidt de Betingelser, hvorunder Bondebefolkningen som Fæstere nu kan leve, ikke ere ugunstige, saa siger jeg: den Stemmning, som vi udtale gjennem denne Lov, er for mig netop en Udtalelse af, at vi derimod betragte de Forhold, hvorunder Fæstebondestanden for Diebliftet befinder sig med Hensyn til de Livsvilkaar, hvorpaa den nu er stillet, som ugunstige (Nei! Jo!). Den Stemmning, som den ærede Minister læner sig til, er altsaa ogsaa den, som han vil faae at høre herigjennem. Dermed vil jeg ikke paa nogen Maade have sagt, at Regjeringen til enhver Tid skal betragte den lovgivende Forsamlings Mening som afgjørende stemmende med den almindelige Stemmning i Sagen; men saa er Appellretten tilstede, saa send Rigsdagen hjem og lad den